

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 109ον | Ἀπρίλιος 2019 | 4333

Ο ΗΡΩΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Οί ημέρες που πλησιάζουν φέρνουν στη σκέψη μας τὸ κοσμοσωτήριο γεγονός τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Κυρίου. Τῆς πιδ μεγάλης καὶ μοναδικῆς θυσίας που γνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος. Τῆς θυσίας ἀπὸ τὴν ὁποία ἀνέβλυσε ὁ πλουσιοπάροχος ποταμὸς τῶν δωρεῶν τοῦ οὐρανοῦ. Θυσία! Κανένα μεγάλο ἔργο δὲν ἔγινε χωρὶς νὰ προηγηθεῖ θυσία. Ὅλα τὰ μεγάλα ἐπιτεύγματα τῆς ἀνθρωπότητας ἔχουν τὴ ρίζα καὶ τὴ γενεσιουργὸ αἰτία τους στὴ θυσία. Τὸ αἷμα τῆς θυσίας πότισε καὶ γιγάντωσε τὰ εὐσκόφυλλα καὶ πολύκαρπα δένδρα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Αὐτό, στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, μεταλαμπαδεύει καὶ διατηρεῖ τὴ ζωὴ, εἴτε ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν ἀθάνατη μητρικὴ καρδιὰ εἴτε προσφέρεται ἀπὸ τὴ ζωογόνο φλέβα τοῦ αἰμοδότου. Οἱ πιδ ὥραϊες καὶ συγκινητικὲς πράξεις, τὰ πιδ ὁμορφα καὶ εὐωδιαστὰ ἄνθη τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγιότητας βλάστησαν στὴ βάση τοῦ Σταυροῦ καὶ ποτίστηκαν ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς ὑπέρτατης θυσίας που πορφύρωσε τὸν λόφο τοῦ Γολγοθᾶ.

Ἐνα μεγάλο κεφάλαιο ἡρωισμοῦ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, που δείχνει ὅτι ἡ ἐποχὴ μας δὲν ζουγκλοποιήθηκε ἀκόμη, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ νὰ διαθέτει σημαντικὰ ἀποθέματα ἀγάπης, τὸ ὀφείλουμε στὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως. Τί μεγαλειώδες μιὰ μητέρα ξαπλωμένη στὸ χειρουργικὸ τραπέζι πλάι στὴν κόρη της, γιὰ νὰ τῆς προσφέρει ἕνα της νεφρὸ μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς της! Ἡ ἡ ἄλλη μητέρα που δὲν ξημεροβραδιάζει στὴν πράσινη τσόχα μὲ τὴν τράπουλα στὸ χέρι, ἀλλὰ στὸ βρεφικὸ λίκνο, πάνω στὴν εὐπλαστὴ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ της. Καὶ θυσιάζει πολλὲς φορὲς καὶ ὑγεία καὶ ὁμορφιὰ καὶ ἀνέσεις καὶ δικαιώματα καὶ λιώνει σὰν λαμπάδα στὸν βωμὸ τοῦ καθήκοντος. Τὴν ἴδια θυσία βλέπουμε καὶ στὴ γενναία μορφή τοῦ πατέρα που χύνει καθημερινὰ ἰδρώτα καὶ αἷμα, γιὰ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ πολλαπλὰ καθήκοντα τῆς οἰκογένειάς του. Τὴ θυσία ἀτενίζουμε καὶ στὸν ἡρωικὸ μαχητὴ που ἀψηφᾷ καὶ τὴ ζωὴ του γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας του. Τὴ θυσία ἀντικρίζουμε στὴν εὐγενικὴ μορφή τῆς ἀδελφῆς νοσηλεύτριας που σκύβει μὲ αὐταπάρνηση στὸν κάθε ἀσθενή. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς θυσίας συναντᾶμε καὶ στοὺς ἀφιερωμένους ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ ὁποῖοι ἐν μέσω ποικίλων δυσκολιών καὶ κινδύνων, μὲ μοναδικὴ αὐταπάρνηση, ἀναλίσκονται γιὰ νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ πολύμοχθο πνευματικὸ καὶ ἱεραποστολικὸ τους ἔργο.

Τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας δὲν ὑπῆρξε ξένο καὶ στοὺς μύστες τῆς ἐπιστήμης. Μέχρι σήμερα ἔχουμε ἀκούσει γιὰ τὰ «θύματα» τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ἱστορία ἔχει ἀναγράψει στὶς δέλτους της καὶ στὴν πιδ φανερὴ θέση τὰ ὀνόματα τῶν γιγάντων τοῦ πνεύματος που δαπάνησαν τὴ ζωὴ τους ὀλόκληρη, κλεισμένοι στοὺς τοίχους τῶν ἐργαστηρίων, γιὰ νὰ εὐεργετήσουν μὲ τὶς θεραπευτικὲς ἀνακαλύψεις τους τὴν ἀνθρωπότητα ὀλόκληρη. Μεγάλα πνευματικὰ ἀναστήματα που ἄφησαν τὴν τελευταία τους πνοὴ σκυμμένοι στὴν ἐπίμονη καὶ ἐπίπονη ἐργασία τοῦ σπουδαστηρίου καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων. Καὶ πόσοι ἄλλοι που δὲν φυλακίζονται στὸ ἐγὼ τους, ἀλλὰ ξανοίγονται στὸν πλησίον καὶ ἔχουν γιὰ σύνθημά τους τὸ «**διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν**» (Πράξ. κ' 35).

Καὶ σήμερα χρειαζόμαστε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐποχὴ ὄχι μόνο τὰ εὐγενικὰ «θύματα» τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ «θύματα» τῆς ἀλήθειας, τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τῆς παρρησίας. Ἀνθρώπους ἀσυνθηκολόγητους μὲ τὴν ὑποκρισία καὶ τὴ σκοπιμότητα που θὰ «**ἀπολέσουν τὴν ζωὴ τους**» καὶ θὰ τὴν προσφέρουν γιὰ τὶς αἰώνιες ἀξίες. Ἐχουμε ἀνάγκη ἀπὸ τέτοιους ἀγνοὺς ιδεολόγους, φλογεροὺς καὶ ἀνιδιοτελεῖς ἀγωνιστές, που θὰ μοχθήσουν μέχρις αἵματος γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς ἀλήθειας. Ἀπὸ ἀνθρώπους που δὲν θὰ «**δώσουν ὕπνο στοὺς ὀφθαλμούς τους καὶ στὰ βλέφαρά τους νυσταγμό**», ἀν δὲν δοῦν νὰ πραγματοποιιοῦνται οἱ εὐγενικοὶ αὐτοὶ ὀραματισμοὶ τους που ἐμπνέονται ἀπὸ τὸν Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ. Ἄς μὴ λησμονοῦμε πὼς ἡ θυσία που λάμπρυνε τὸν πολιτισμὸ ἐξαγιάστηκε ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι μονάχα τὸ αἰώνιο σύμβολο τῆς ὑπέρτατης θυσίας. Εἶναι ἡ ἔμπνευση καὶ ἡ δύναμη γιὰ ἡρωισμοὺς καὶ μεγαλόπνοια ἔργα ἀγάπης. Γιατὶ τὴ ζωὴ μας, τὴν ἱστορία, τὸν πολιτισμὸ δὲν τὰ φωτίζουν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ οἱ φωτοβόλες ὑπάρξεις τῆς ἀγάπης που ἔλυσαν σὰν λαμπάδες στὸ βωμὸ τοῦ καθήκοντος.

**Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ
δὲν εἶναι μονάχα τὸ αἰώ-
νιο σύμβολο τῆς ὑπέρ-
τατης θυσίας. Εἶναι ἡ
ἔμπνευση καὶ ἡ δύναμη
γιὰ ἡρωισμοὺς καὶ μεγα-
λόπνοια ἔργα ἀγάπης.**

Λήστεψε τὸν Παράδεισο

Μιά ληστεία καὶ ἕνας ἀσυνήθιστος ληστής. Ὁ ληστής ποὺ λήστεψε τὸν Παράδεισο. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Πέρασε τὴ ζωὴ του στὴν παρανομία. Ἔβαψε τὰ χέρια του στὸ αἷμα. Ἐφθασε στὴν ἔσχατη καταδίκη. Ὁδηγήθηκε στὸν σταυρό. Καὶ ὅμως ποιδὸς ξέρει τί ἐσωτερικούς συγκλονισμούς, τί τρικυμίες πέρασε στὴν πολυτάραχη ζωὴ του! Φαίνεται πὼς αὐτὴ ἡ ληστρική φυσιογνωμία ἔκρυβε μέσα της ἕνα πνευματικὸ διαμάντι. Ἐνα διαμάντι ποὺ δὲν ἔχανε τὴν ἀξία του, ἔστω καὶ ἂν ἦταν κυλισμένο στὴ λάσπη. Καὶ ἡ ὥρα γιὰ νὰ καθαρισθεῖ καὶ νὰ λάμψει σὲ ὅλη τὴν ἀστραφτερή του ὁμορφιὰ ἔφθασε. Ὁ Κύριος ποὺ «δὲν ἤλθε καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν» θὰ τὸ ἔπλενε μὲ τὸ τίμιον αἷμα Του. Ἐτοιμάζε τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς μὲ μυστικούς τρόπους ποὺ ἡ ἀγάπη Του γνωρίζει. Γνώριζε καλὰ τὴν ἀγαθὴ του διάθεση. ἤξερε πὼς καὶ ὅταν ζοῦσε στὴν παρανομία, ἡ βασανισμένη του ψυχὴ ἀναζητοῦσε τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ πιεστικὸ του φορτίο. Πληγώνοντας τοὺς συνανθρώπους του συγχρόνως πλήγωσε καὶ τὴ δική του ψυχὴ. Τὰ δάκρυα τῶν θυμάτων του δὲν τὸν ἄφησαν ἀδιάφορο. Ἡ σπίθα τῆς μετάνοιας, ποὺ ἔκαιγε δειλὰ μέσα του, ζητοῦσε τὸ φουσερὸ ποὺ θὰ τὴν ἔκανε νὰ κάψει ὅλο τὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν του.

Καὶ ἡ στιγμή ἦλθε. Ἄργησε ἴσως. ἤλθε ὅμως. Ἡ σωτήρια στιγμή ἦλθε ἀκριβῶς τὴν τελευταία ὥρα. Πάνω στὸ ξύλο τῆς ἔσχατης καταδίκης, θὰ προσευχηθεῖ σὰν νὰ βρῖσκεται στὸν πιδὸ ἱερὸ τόπο λατρείας. Ἀξιῶνεται νὰ προσευχηθεῖ, ἴσως γιὰ πρώτη φορά, ἔχοντας πλάι του καὶ ἀπευθυνόμενος στὸν ἴδιον τὸν Θεό. Ἐκεῖ θὰ κάνει τὴν πιδὸ εἰλικρινῆ του ἐξομολόγησι. Θὰ δείξει ὅλη τὴν συντριβὴ τῆς ψυχῆς του. Ταπεινωμένος καὶ μετανοημένος θὰ ζητήσει τὸ θεῖον ἔλεος. Τὸ ἔλεος ποὺ τὸν κατεδίωκε σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του, γιὰ νὰ τὸν συλλάβει στὸ τέλος.

Πόση εἰλικρίνεια, πόση διάθεση μετάνοιας φανερώνει ἐκεῖνο τὸ «δικαίως» ἐκεῖνο τὸ «ἄξια ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν»! Δίκαια ἐμεῖς οἱ ληστὲς βρισκόμαστε σ' αὐτὴ τὴν τραγικὴ στιγμή, σ' αὐτὴ τὴν ἔσχατη καταδίκη, ὁμολογεῖ μὲ συντριβή. Ἀπολαμβάνουμε ἄξια αὐτῶν ποὺ πράξαμε.

Αὐτὴ ἡ εἰλικρίνεια καὶ συντριβὴ εἶναι ὁ μεγάλος καταλύτης τῆς ἁμαρτίας. Αὐτὴ ἀνοίγει τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σ' ἕνα ληστή. Καὶ βλέπει πιδὸ καθαρὰ ἀπὸ τοὺς νομοδιδασκάλους καὶ θρησκευτικούς ἡγέτες ποὺ τὸ πάθος καὶ ἡ ὑποκρισία τύφλωνε

τοὺς ὀφθαλμούς τους. Ὁ ληστής βλέπει τὸν Χριστὸ πάνω στὸν σταυρὸ «χωρὶς εἶδος καὶ χωρὶς κάλλος», περιφρονημένο, φτυσμένο, κλευασμένο, καταπληγόμενο, κρεμασμένο σὰν κακοῦργο. Καὶ δὲν διστάζει νὰ τοῦ πεῖ τὸ «**Μνήσθητί μου...**» Καὶ διακρῦπτει τὴν ἀθωότητά Του. Καὶ ἐπιτιμᾷ τὸν ἄλλο ληστή. Καὶ κάνει ὁμολογία πίστεως. Ἀναγνωρίζει καὶ ὁμολογεῖ τὸ ἀνυπέβλητο

ἠθικὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἰησοῦ: «**Οὗτος οὐδὲν ἔπραξεν**». «Καὶ ὅλα αὐτὰ χωρὶς νὰ δεῖ νεκροὺς νὰ ἀνασταίνονται, λεπρὸς νὰ καθαρίζονται, θάλασσα νὰ γαληνεύει, δαίμονες νὰ φυγαδεύονται, ψωμιὰ νὰ πολλαπλασιάζονται καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ποὺ εἶδε ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ μολονότι τὰ εἶδε δὲν δίστασε νὰ τὸν σταυρώσει» (Χρυσόστομος).

Καὶ συνεχίζει γεμάτος θαυμασμὸ ἀπευθυνόμενος στὸν ληστή: «**Μνήσθητί μου, λές, στὴ βασιλεία Σου. Νέο καὶ παράδοξο πράγμα αὐτό. Σταυρὸ βλέπεις καὶ βασιλεία ὀραματίζεσαι; Τί εἶδες ποὺ νὰ σοῦ θυμίζει βασιλεία; Εἶδες ἄνθρωπο σταυρωμένο, ραπισμένο, κλευασμένο, φτυσμένο, μαστιγωμένο. Γιὰ πές μου, αὐτὰ θεωρεῖς ἄξια γιὰ ἕνα βασιλιά;**» Ἡ ἐξήγησι; Ὁ μετανοημένος ληστής παρατηροῦσε μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως. Προχωροῦσε ἀπὸ τὰ βλεπόμενα στὰ μὴ βλεπόμενα. Ἀπὸ τὴ φαινομενικὴ ἀσημότητα στὴν θεότητα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος ποὺ δὲν κρίνει «**τὴν καρτ' ὄψιν κρίσιν**», ἀλλὰ βλέπει στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τοῦ ληστή, βραβεύει τὴν πίστη καὶ τὴ μετάνοιά του καὶ τοῦ προσφέρει τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν: «**Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ**».

Ὁ ληστής ὁ πρῶτος πολίτης τοῦ Παραδείσου! Ἐκπληκτος καὶ πάλι ὁ Χρυσόστομος δὲν παύει νὰ θαυμάζει τὰ παράδοξα τῆς δύναμης τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς θριαμβευτὴς πιδὸ εἰσέρχεται στὸν παράδεισο συνοδευόμενος ἀπὸ ἕνα ληστή! Δὲν εἶναι ντροπὴ γιὰ τὸν Παράδεισο ἢ εἴσοδος σ' αὐτὸν ἐνὸς ληστή; ἐρωτᾷ ὁ Χρυσόστομος. Καὶ ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος: Τὸ ἀντίθετο: «**Τιμὴ γὰρ παραδείσου, τὸ τοιοῦτον ἔχειν δεσπότην, ὡς καὶ ληστὴν ἄξιον ποιῆσαι τῆς τρυφῆς τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ. Καὶ γὰρ ὅτε τελώνας καὶ πόρνας εἰσήγαγεν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, οὐκ ἀτιμάζων τοῦτο ἐποίει, ἀλλὰ μᾶλλον ἐτίμα, δεικνύς ὅτι τοιοῦτος ἐστὶν ὁ Κύριος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ὡς καὶ πόρνας καὶ τελώνας οὕτως ἐργάζεσθαι δοκίμους, ὡς ἀξίους φανῆναι τῆς ἐκεῖσε τιμῆς καὶ δωρεᾶς.**» Ὅπως θαυμάζουμε ἕνα γιατρό, ὅταν θεραπεύει ἀρρώστους ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἀνιάτες ἀσθένειες, ἔτσι καὶ ἐδῶ θαυμάζουμε τοῦ Χριστοῦ τὴ θεϊκὴ δύναμη.

«Κόσμος παγερός καὶ ἀπρόσωπος»

«Η ΤΡΥΠΑ τοῦ ὄζοντος» πλανᾶται σὰν καθημερινὴ ἀπειλή. Φοβᾶται καὶ ἀνψυχεῖ καὶ ἀσφαλῶς ὄχι χωρὶς λόγο, ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, γιὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, γιὰ τὴν ἐπερχόμενη καταγίδα ἀπὸ τὶς βαθιὲς ἀλλαγές στὶς κλιματολογικὲς συνθῆκες ποὺ ὁ ἴδιος προκάλεσε. Εἶναι μιὰ σοβαρὴ ἀπειλή, ὄχι ὅμως ἡ μοναδική. Ὁ διάσημος Γάλλος φιλόσοφος καὶ παλαιοντολόγος Τεϊγιάρ ντε Σαρντέν (Teilhard de Chardin) ἔκανε λόγο γιὰ μιὰ ἄλλη ἀπειλή, ἀκόμα πιὸ τρομερή: «*Ἡ ἀληθινὴ ἀπειλή γιὰ τὸν ἄνθρωπο δὲν εἶναι τὸ πάγωμα τῆς γῆς, ἀλλὰ ἕνας κόσμος παγερός, ἐσωτερικὰ ἀπρόσωπος*».

«*Παγερός κόσμος, ἐσωτερικὰ ἀπρόσωπος*» εἶναι ὁ κόσμος χωρὶς καρδιά. Ἡ μᾶλλον ἕνας κόσμος ποὺ στὰ στήθη του δὲν πάλλει μιὰ σάρκινη τρυφερὴ καρδιά, ἀλλὰ ἕνας σκληρὸς καὶ παγερὸς λίθος. Ὁ κόσμος χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς συμπάθεια, χωρὶς συμπόνοια γιὰ τὸν πλησίον, τὸν συνάνθρωπο, τὸν ἀδελφὸ. Καὶ αὐτὸν τὸν κόσμο διαμορφώνει ὁ σύγχρονος τραγικὸς καὶ ἐγυπαθὴς ἄνθρωπος ποὺ περιορίζεται στὸν ἑαυτό του καὶ περιστρέφεται ἀδιάκοπα γύρω ἀπὸ τὸ ὑπερτροφικὸ ἐγώ του. Δὲν νιώθει τὰ σκιρτήματα τῆς ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς, τὴ χαρὰ τῆς ἀγάπης, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς συμπαραστάσεως στὸν πόνο τοῦ ἀδελφοῦ. Ἀναδιπλώνεται ἀδιάκοπα στὸν ἑαυτό του καὶ ἀποξενώνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Γίνεται οὐσιαστικὰ ἀκοινωνητος, ἢ γιὰ τὴν ἀκρίβεια, στοιχεῖο ἀντικοινωνικό. Ἡ παγερότητά του κάνει τὴν κοινωνία πολιτικὴ χώρα. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἀπειλή: Τὸ πάγωμα τῆς ἀγάπης. Νὰ ζεῖ κανεὶς καὶ νὰ κινεῖται μέσα σ' ἕνα κόσμο παγερό, ἀπρόσωπο, τρομαγμένο, ἀνήσυχο, σὰν νὰ δέχθηκε στὸ πρόσωπό του φύσημα νεκροκεφαλῆς.

Σὲ παλαιότερη συνάντηση κορυφῆς στὸ Παρίσι, ἀπὸ τριάντα διάσημους ἐπιστήμονες καὶ διανοητές, ἀνάμεσά τους καὶ ἔξι Νόμπελ, ἐξετάσθηκε τὸ μεγάλο σύγχρονο πρόβλημα τοῦ φόβου. Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῶν συζητήσεων δύο ἐρωτήματα κυριάρχησαν: Ἡ ἐπιβίωση τῆς ἀνθρωπότητας καὶ ἡ κρίση τῶν ἀξιών. Πῶς ὁ ἄνθρωπος θὰ μπορέσει νὰ ζήσει στὴν ἐποχὴ τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης; Πῶς θὰ ἐντιμετωπίσει μερικὲς ἀναπόφευκτες συνέπειες τῆς τεχνικῆς προόδου;

Εἶναι πράγματι ἕνα φαινόμενο ἀνψυχητικό. Φθάσαμε στὸ σημεῖο, παρὰ τὶς καυχσιολογίες μας, νὰ μᾶς ἀπασχολεῖ καὶ νὰ μᾶς συνέχει, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ἕνα πρόβλημα, ἡ ἐπιβίωσή μας. Πῶς θὰ ἐπιζήσουμε ἀπὸ τὴν ἐπερχόμενη καταγίδα ποὺ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι προκαλέσαμε. Καὶ ἡ καταγίδα αὐτὴ μᾶς βρίσκει περιπλανώμενους στοὺς δρόμους, γιὰτὶ ἐγκαταλείψαμε τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα. Ἐγκαταλείψαμε τὸν Θεὸ καὶ τὶς αἰώνιες ἀξίες ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸ θεῖο.

Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσει σωστὰ καὶ ἰσορροπημένα μέσα σ' αὐτὸ τὸ πιεστικὸ κλίμα ποὺ

τοῦ δημιουργοῦσε ἡ ἀποστασία ἀπὸ τὸν Θεό; Τοξινώνει τὴν ψυχὴ του μὲ τὴν ἄρνηση τῶν ἀξιών, μολύνεται μέσα στὰ τέλματα τῆς ἀναισχυντίας, ναρκώνεται ἀπὸ τὰ παραισθησιογόνα καὶ τὸν ὕλισμό. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀργοπεθαίνει ἀβοήθητος. Γιατὶ αὐτὸς ἀρνήθηκε τὴν μόνη ἀποτελεσματικὴ βοήθεια. Πεθαίνει ἀπὸ πνευματικὴ ἀσφυξία μέσα στὴν ἠθικὴ μόλυνση, γιὰτὶ δὲν ἔμαθε νὰ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὴν πηγὴ του, τὸν Θεό. Ἐκεῖ καταντᾷ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν, ἡ μόνη ἀναζωογονητικὴ καὶ ἀποτοξινωτικὴ δύναμη τοῦ πνευματικοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ προσευχὴ, παραμερίζεται καὶ περιφρονεῖται. Καὶ τὸ χειρότερο χαρακτηρίζεται ὡς τοξίνη καὶ ὄπιο! Τί ἀντιστροφή, ἀλήθεια, καὶ διαστροφή! Νὰ διαβάλλεται ἡ πίστη στὸν Θεό, ἡ πανίσχυρη αὐτὴ δύναμη, τὴν ὁποῖαν ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν ἀντικαθιστᾷ μὲ τίποτα.

Θὰ ἀξίζε ἐδῶ νὰ θυμηθοῦμε κάτι ποὺ φαίνεται ἀπίστευτο, γιὰτὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μεγάλου ἀρνητῆ, τοῦ Νίτσε. Βγῆκε σὲ στιγμὲς εἰλικρίνειας, ποὺ δὲν λείπουν καὶ στὶς πιὸ σκληρυμένες ψυχές: «*Εφόσον ποτε πιά δὲν θὰ γνωρίζεις οὔτε νὰ προσεύχεσαι οὔτε νὰ λατρεύεις οὔτε νὰ βρίσκεις τὴν ἀνάπαυσή σου μέσα σὲ μιὰ ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη, θὰ στερηθεῖς τὴν δυνατότητα νὰ σταθεῖς μπροστὰ σὲ μιὰ σοφία, σὲ μιὰ καλοσύνη, σὲ μιὰ ὑπέριστη δύναμη καὶ νὰ προστατεύεις τὶς σκέψεις σου. Δὲν θὰ ἔχεις πιά φύλακα πιστό, οὔτε φίλο στὴ μοναξιά σου. Ἀνθρωπε τῆς ἀρνήσεως, αὐτό, λοιπόν, εἶναι ποὺ θέλεις νὰ ἀρνηθεῖς; Ποιὸς ἄλλος θὰ σοῦ δώσει τὴ δύναμη; Καμιὰ ποτε δύναμη δὲν ὑπῆρξε ὅμοια μὲ αὐτήν*».

«*Εἶναι ντροπὴ νὰ πιστεύεις στὸν Θεὸ καὶ νὰ προσεύχεσαι*» φωνάζουν κατὰ καιροὺς οἱ ἄπιστοι, ὅλοι αὐτοὶ ποὺ δὲν γεύθηκαν τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴ δύναμη τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα. «*Ντροπὴ νὰ προσεύχεσαι...*», κραύγαζαν οἱ ἄπιστοι; «*Εἶναι τόσο ντροπὴ νὰ προσεύχεσαι*», ἀπαντοῦσαν οἱ εὐγενικὲς μορφές τῆς πίστεως μὲ τὸ στόμα τοῦ γιατροῦ Καρρέλ, «*ὅσο εἶναι ντροπὴ νὰ ξεδιψᾷς καὶ νὰ ἀναπνέεις. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὸν Θεό, ὅπως ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὸ ὀξυγόνο*». Δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύση. Ἡ ὁ ἄνθρωπος θὰ ξεδιψᾷσει τὴ βαθιὰ πνευματικὴ του δίψα στὰ κρυστάλλινα νερὰ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδας στὸν Θεὸ καὶ θὰ ζήσει στὶς φωτόλουστες κορυφές τῆς ἀδελφοσύνης ἢ θὰ τὸν φάει ὁ μολυσμένος κάμπος τῆς ἀδιαφορίας καὶ τοῦ μίσους.

Ἡ ὁ ἄνθρωπος θὰ ξεδιψᾷσει τὴ βαθιὰ πνευματικὴ του δίψα στὰ κρυστάλλινα νερὰ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδας στὸν Θεὸ ἢ θὰ τὸν φάει ὁ μολυσμένος κάμπος τῆς ἀδιαφορίας καὶ τοῦ μίσους.

Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζωνος ὁμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ, λέγων· «Ἡ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε»· καὶ οὕτω μακροθυμίας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρασ εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· ἐν ᾧ περισσότερο βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. στ' 13-20
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. θ' 17-31

τον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκω, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον φεύσασθαι Θεόν, ἰσχυράν

παρακλήσιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην «εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος», ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσηλθεν Ἰησοῦς, «κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ» ἀρχιερεὺς γενόμενος «εἰς τὸν αἰῶνα».

Η ΑΓΚΥΡΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Τὴν ἐλπίδα «ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν»

Γιὰ ἄγκυρα μᾶς κάνει λόγο σήμερα ὁ ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν. Ὅχι ἄγκυρα σιδερένια ποὺ ἔχουν τὰ πλοῖα. Ἀλλὰ ἄγκυρα πνευματικὴ ποὺ χρειάζεται σὲ κάθε ἄνθρωπο. Καὶ αὐτὴ ἡ ἄγκυρα τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἐλπίδα.

Καρπὸς πίστεως

Τί εἶναι ἡ ἐλπίδα; Γιὰ νὰ δώσουμε τὸν ὀρισμὸ τῆς ἐλπίδας, λέμε ὅτι ἐλπίδα εἶναι τὸ ἔμφυτο συναίσθημα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ μᾶς βοηθάει νὰ περιμένουμε κάτι καλὸ. Καὶ ὁ πιστὸς Χριστιανὸς ποὺ ἐλπίζει, περιμένει μὲ ἐμπιστοσύνη τὴν πραγματοποίηση τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως εἶναι καρπὸς καὶ ἀποτέλεσμα τῆς πίστεως. Γι' αὐτὸ ὁποῖος ἔχει δυνατὴ πίστη στὸ Θεὸ καὶ στὶς ὑποσχέσεις του, αὐτὸς ἔχει καὶ μεγάλη ἐλπίδα.

Τὸν Πατριάρχην Ἀβραάμ, τὸν πατέρα τῶν πιστῶν, μᾶς φέρνει ὡς παράδειγμα στὴν ἀποστολικὴ περικοπὴ ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Στὸν Ἀβραάμ λοιπὸν εἶχε ὑποσχεθεῖ ὁ Θεός, ὅτι θὰ τοῦ χαρίσει πλῆθος ἀπογόνων. Καὶ πίστεψε ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος στὴν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ. Καὶ περίμενε χρόνια πολλά, χωρὶς νὰ βλέπει τὴν πραγματοποίηση τῶν ὑποσχέσεων αὐτῶν. Ἀλλὰ δὲν κλονίστηκε. Μὲ τὴν ὑπομονὴ ποὺ ἔδειξε «ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας». Τελικὰ οἱ ἐλπίδες του βγῆκαν ἀληθινές. Γιατὶ ἔγινε πράγματι πατέρας πολλῶν ἐθνῶν.

Ἐλπίδα λοιπὸν πραγματικὴ εἶναι ἡ προσδοκία μὲ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ὅτι ὁ Θεὸς θὰ θελήσει καὶ θὰ μᾶς δώσει τὴν εὐλογία Του, ἔστω κι ἂν φαίνεται μερικὲς φορές ὅτι ἀργεῖ καὶ καθυστερεῖ.

Αὐτὴ μᾶς δίνει θάρρος καὶ χαρὰ στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Αὐτὴ μᾶς τονώνει τὸ ἠθικὸ, γιὰ νὰ κρατήσουμε τὶς ἀρχές τῆς πίστεως, τῆς ἀλήθειας, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγνότητας. Αὐτὴ μᾶς δίνει

κουράγιο στὸ σκληρὸ ἀγῶνα τῆς βιοπάλης. Θέτει σὲ συναγερμὸ τὶς ψυχικὲς μᾶς δυνάμεις ποὺ ἀδρανοῦν ἀπὸ φόβο. Κι ὅταν εἴμαστε κουρασμένοι ἀπὸ τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ἀποτυχίες, τότε εἶναι ἕνα μεγάλο στήριγμα. Ἕνα ἀνοιχτὸ παράθυρο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο βλέπουμε γαλάζιο οὐρανὸ. Καὶ παίρνουμε ἀπὸ ψηλά, ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα, θάρρος, δύναμη καὶ παρηγοριά. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι τὸ γνώρισμα τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδας, ὅτι στηρίζεται στὸν Θεὸ.

Στηρίζεται στὸν οὐρανὸ

Γιὰ τὸν ναυτικὸ, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ σπουδαῖα πράγματα εἶναι νὰ ἐξασφαλίσαι καλὸ ἄγκυροβόλιο.

Εἶναι ἀπαραίτητο λοιπὸν καὶ γιὰ κάθε Χριστιανὸ νὰ βρεῖ ἕνα σταθερὸ, μόνιμο καὶ καλὸ ἄγκυροβόλιο γιὰ τὴν ψυχὴ του, ὅπου θὰ ρίξει τὴν ἄγκυρα τῆς ἐλπίδας.

Ὁ πιστὸς χωρὶς σκιὰ ἀμφιβολίας ἀναφωνεῖ: «οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα» (Β' Τιμ. α' 12). Γνωρίζω, δηλαδή, ποιὸς εἶναι Αὐτὸς ἐπάνω στὸν ὁποῖο ἔχω στηρίξει τὴν ἐμπιστοσύνη μου. Εἶναι ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδας.

Ὅμως τὸ ἄγκυροβόλιο τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι καὶ σταθερὸ. Ἡ ἄγκυρα ἀρπάζεται ἀπὸ κάτι ποὺ δὲν φαίνεται. Καὶ ἡ ἐλπίδα τοῦ Χριστιανοῦ ἀρπάζεται ἀπὸ τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ποὺ στὰ μάτια τοῦ σαρκικοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθέατη. Ἡ ἄγκυρα ὅταν πιαστεῖ ἀπὸ τὸν βράχο ἢ κάτι ἄλλο, βαστάει ὀλόκληρο τὸ πλοῖο σὲ ἀσφάλεια. Ἡ ἐλπίδα πιασμένη ἀπὸ τὸν Χριστό, συγκρατεῖ τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸ πνευματικὸ ναυάγιο. Ἐτσι ἡ χριστιανικὴ μᾶς ἐλπίδα εἰσέρχεται στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ καταπετάσματος. Ἡ ἐλπίδα μᾶς λοιπὸν ποὺ μᾶς ἀσφαλίζει ἀπὸ πνευματικούς κινδύνους, εἰσέρχεται στὸν οὐρανὸ καὶ εἶναι γι' αὐτὸ ἀσάλευτη. Τὰ μάτια μᾶς, λοιπόν, στὸν οὐρανὸ. Ἡ πορεία μᾶς ἄς εἶναι πορεία μὲ ἐλπίδα.

Χριστός παραγενόμενος Ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσηλθεν ἐπάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. θ' 11-14
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ι' 32-45

ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως βαντίζουσα τοὺς κεκοινωνημένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαρῆί τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΣ

«Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ... καθαρῆί τὴν συνείδησιν ὑμῶν».

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ στὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή του κάνει πολὺ λόγο γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς ἀρχιερέα. Ἴσως ἐπειδὴ ἀπευθύνεται σὲ Χριστιανοὺς ποὺ προηγουμένως ἦταν Ἑβραῖοι καὶ εἶχαν σὲ μεγάλη ὑπόληψη τοὺς ἀρχιερεῖς τους, ἀντιπαραβάλλει πρὸς ἐκείνους τὴν ἀρχιερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ θυσία ποὺ Αὐτὸς πρόσφερε.

Ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος καθόριζε μὲ λεπτομέρειες ὅλα τὰ σχετικά μὲ τὶς θυσίες. Ὑπῆρχαν θυσίες ἀπλές, ὅπως ἦταν ἡ προσφορὰ καρπῶν, ἀλλὰ καὶ θυσίες μεγάλες. Θυσίες τράγων καὶ μοσχάρων ποὺ κάποτε ἄφηναν νὰ καοῦν ὀλόκληρα πάνω στὸ θυσιαστήριον. Τὶς θυσίες τὶς πρόσφεραν οἱ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς τοῦ Ἰσραὴλ. Αὐτοὶ ἀνῆκαν σὲ μιὰ συγκεκριμένη φυλὴ καὶ διαδοχικὰ ἔπαιρναν τὸ ἀξίωμα αὐτό. Καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τελετουργικά τους καθήκοντα ἔκαναν καὶ τὶς θυσίες. Θυσίες ἀναίμακτες καὶ αἱματηρές. Οἱ θυσίες προσφέρονταν ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες γιὰ τὴ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν τους καὶ τὴ διατήρηση τῆς καθαρότητάς τους. Πίστευαν ὅτι ἔτσι ἐξαλείφονται τὰ σφάλματά τους. Καὶ ἐπανελάμβαναν τὶς θυσίες τους κάθε φορὰ ποὺ ἔπεφταν σὲ κάποιο παράπτωμα.

Ὅμως ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ μέγας καὶ μοναδικὸς ἀρχιερέας μας, κινούμενος ἀπὸ ἄπειρη εὐσπλαχνία γιὰ μᾶς, πρόσφερε μιὰ τελείως διαφορετικὴ θυσία. Πρόσφερε πάνω στὸν Σταυρὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό Του. Μονάχα ἡ θυσία αὐτὴ μπορούσε νὰ λυτρώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν αἰώνια καταδίκη. Ἡ θυσία αὐτὴ προσφέρθηκε μιὰ μόνο φορὰ στὸν Γολγοθᾶ. Χωρὶς ἐμεῖς νὰ τὴ σκεφτοῦμε καὶ νὰ τὴν ζητήσουμε. Καὶ μάλιστα «**ἔτι ἡμῶν ἁμαρτωλῶν ὄντων, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε**». Καὶ ἔτσι, μὲ αὐτὴ τὴ θυσία Του ἔδωσε σὲ μᾶς τὴ δυνατότητα γιὰ λύτρωση καὶ σωτηρία.

Γιὰ τὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ, πολὺ συχνὰ κάνουμε λόγο. Οἱ μέρες αὐτές, πρὸς τὸ τέλος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς εἶναι ἴσως οἱ πιὸ κατάλληλες γιὰ νὰ τὴ θυμηθοῦμε καὶ πάλι. Γι' αὐτό, μὲ δέος ἄς φέρουμε καὶ πάλι τὴ σκέψη μας στὰ ὅσα μᾶς πρόσφερε ἡ θυ-

σία τοῦ Κυρίου μας. Ποιὰ εἶναι αὐτά;

1. Εἶναι πρῶτα-πρῶτα ἡ δικαίωσή μας. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος βεβαιώνει ὅτι ὁ Κύριος «**παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν**». Στὴ φράση αὐτὴ κλείνεται ὅλο τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεώς μας. Ὁ Κύριος μὲ τὴ θέλησή Του δέχτηκε τὸ σταυρικὸ θάνατο. Χάρη στὴ θυσία Του παρέχεται καὶ σὲ μᾶς ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας καὶ ἀκολουθεῖ ἡ δικαίωσή μας. Ἐτσι γινόμαστε ἀθῶοι ἀλλὰ καὶ ἀποκτοῦμε τὴ δικαίωσή μας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ βέβαια ἐφ' ὅσον τὸ θέλουμε καὶ ζοῦμε κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

2. Τὸ δεύτερο ποὺ μᾶς ἔφερε ἡ θυσία τοῦ Κυρίου μας εἶναι ἡ υἰοθεσία. Αὐτὴ ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχε ξεπέσει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν παρακοή του. Ἡ ἐνανθρώπηση καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔγιναν «**ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν**». Γιὰ νὰ ξαναπάρουμε τὴν υἰοθεσία ποὺ εἶχαμε χάσει. Ἡ υἰοθεσία αὐτὴ μᾶς παρέχεται «**κατὰ χάριν**» ἀπὸ τὸν Θεό. Γίνεται ξεχωριστὰ γιὰ τὸν καθένα μας καὶ ὅπωςδήποτε καὶ μὲ τὴ δική μας ἐλεύθερη συγκατάθεση. Ὁ Θεὸς δὲν βιάζει τὴν θέλησή μας παρ' ὅτι «**θέλει πάντας ἄνθρώπους σωθῆναι**», ἀλλὰ ἐφ' ὅσον τὸ θέλουμε μᾶς δίνει τὴν υἰοθεσία. Μᾶς κάνει καὶ πάλι παιδιά Του.

3. Καὶ ἕνα τρίτο μᾶς ἔφερε ἡ θυσία τοῦ Κυρίου μας. Τὰ ἀγαθὰ τῆς βασιλείας Του. Ὅχι μόνο μᾶς πρόσφερε χειροπιαστὰ σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ τόσα καὶ τόσα, ἀλλὰ καὶ τὴ δυνατότητα νὰ ἀπολαύσουμε τὰ ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου καὶ τὴ δόξα τῆς θεώσεως. Μὲ τὴν προσδοκία αὐτῶν ἔζησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ. Κι ἂν ἀκόμη κάποιοι πέρασαν καὶ περιόδους ἁμαρτίας, ὅπως ἡ ἁγία Μαρία ἡ Αἰγυπτία, ὅμως μὲ τὴ μετάνοιά τους κατόρθωσαν νὰ ζήσουν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπέτυχαν τὴν ἀπόλαυση τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

Ἐτσι ἡ θυσία τοῦ Κυρίου μας δὲν μένει γιὰ ὄσους τὸν ἀκολουθοῦμε ἕνα γεγονός τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ γίνεται «τὸ γεγονός», τὸ μοναδικὸ γεγονός, ποὺ μᾶς φέρνει τὴν καταλλαγὴ καὶ συμφιλίωση μὲ τὸν Θεό. Αὐτὸ μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιτυγχάνουμε τὴ δικαίωση, τὴν υἰοθεσία καὶ τὴν ἀπόλαυση τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Σύμβολο δυνάμεως

Β΄

Ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, τὸ σύμβολο αὐτὸ τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ ἥρωισμοῦ, ποὺ ἀτσάλωσε τοὺς μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ γιγάντωσε τὸ φρόνημα σὲ παιδιά καὶ νέους καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ τοὺς ἀνέδειξε ἀτρόμπτους ἀγωνιστές, αὐτὸ τὸ σύμβολο τὸ διαβάλλουν καὶ τὸ παρουσιάζουν ὡς σύμβολο ἀδυναμίας! Σ' αὐτὸ, ἰσχυρίζονται, ἀτενίζουμε τὸν θρίαμβο τοῦ κακοῦ καὶ τῶν κακῶν. Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ, ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ γιὰ τοὺς Ἰουδαίους, ποὺ τὸν περιέμεναν ὡς θριαμβευτὴ Μεσσία, ἦταν «σκάνδαλο» καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνες **«μωρία»**, ἀφοῦ δὲν μπόρεσε νὰ νικήσει τοὺς ἐχθροὺς Του.

Πράγματι, πάνω στὸν Σταυρὸ ὁ Χριστὸς φάνηκε πρὸς στιγμή στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων ὁ μεγάλος νικημένος. Ὁλοκληρωτικὸς ὁ θρίαμβος τῆς ἀδικίας, τῆς κακότητος, τῆς ὑποκρισίας, τοῦ πιὸ σκοτεινοῦ μίσους. Ἐξοντωτικὰ σχέδια ἐτῶν πραγματοποιήθηκαν. Σκοτεινὰ πάθη, μίση, ἐχθρότητες κορέσθηκαν. Οἱ παράνομοι Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριτές, ἔτριβαν τὰ χέρια τους ἀπὸ ἄγρια ἱκανοποίηση γιὰ τὸ κολασμένο κατόρθωμά τους. Μιὰ ζωὴ θεϊκῆ, μοναδικῆς ἀγιότητας, ἀπαράμιλλης ἀγάπης, ποὺ κύλησε στὴν ὑπηρεσία ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀνθρώπων, τερματίσθηκε μέσα στὴν περιφρόνηση καὶ τὴν ἀποδοκιμασίες, στὴν προδοσία καὶ τὸν ἐξευτελισμὸ.

Πόσο ὅμως ἔξω ἔπεσαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ὁ Πιλάτος καὶ οἱ ἀνερμάτιστοι ὄχλοι! Πάνω στὸν Σταυρὸ ἡ πιὸ μεγάλη ἀγάπη συνάντησε τὸ πιὸ ἀβυσσαλέο μίσος καὶ τὸ νίκησε. Καὶ τὸ μεταμόρφωσε. Καὶ ἔδειξε πόσο προσωρινὴ καὶ ψεύτικη εἶναι πάντα ἡ κυριαρχία τοῦ κακοῦ. Καὶ πόσο σίγουρος καὶ μεγαλειώδης εἶναι ὁ θρίαμβος τοῦ καλοῦ. Ὁ σταυρωμένος Κύριος, ὁ ἐν ἀδυναμίᾳ καὶ ἐν κακῶσει, ὑπῆρξε καὶ θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἀνεξάντλητη πηγὴ τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀναγεννήσεων. Ὁ Σωτῆρας καὶ Λυτρωτὴς τῶν ἀνθρώπων. Ἐνα τέτοιο συγκλονιστικὸ παράδειγμα συναντᾶμε ἐκεῖ στὸν ματωμένο λόφο τοῦ Γολγοθᾶ. Ποιὸς θὰ περιέμενε μιὰ μοναδικὴ ὁμολογία πίστεως ἀπὸ ἕνα ληστή; **«Οὗτος οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε»** (Λουκ. κγ' 41).

Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ προκάλεσε τὸν μεγάλο συγκλονισμό στὴν καρδιὰ ἐνὸς ληστή; Ὁχι ἡ «δύναμη», ἀλλὰ ἡ «ἀδυναμία» ποὺ ἀποδείχθηκε ὑπερδύναμη. Λίγο πιὸ μπροστὰ ἐκεῖ στὸν **«Λεγόμενον Κρανίου τόπον»**, καταματωμένος, προπληκτισμένος ὁ Ἰησοῦς, ἀτιμασμένος ἀπὸ τοὺς ἀδίστακτους ἐχθροὺς Του, προσεύχεται. Καὶ προσεύχεται γιὰ τοὺς σταυρωτές Του. Ναί, γι' αὐτοὺς ποὺ τὸν βασανίζουν καὶ τὸν ὑβρίζουν. Καὶ δὲν ζητάει τὴν καταδίκη, τὴν τιμωρία ἢ τὴν ἐξόντωσή τους. Ζητάει τὴν συγχώρησή τους. **«Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι»** (Λουκ. κγ' 34). Μιὰ τέτοια ἀντιμέτωπιση δὲν εἶναι

ἀντιμέτωπιση ἀδυναμίας. Εἶναι ἀντιμέτωπιση δυνάμεως. Ξεπερνᾶει τὰ ἀνθρώπινα μέτρα. Εἶναι θεϊκῆ.

Ὁ Κύριος δὲν ἀντιπαρέρχεται ἀπλῶς τὴς προσβολές. Δὲν τὴς ἀντιμετωπίζει μόνον μὲ ψυχραιμία. Τὴς συγχωρεῖ. Καὶ προσεύχεται νὰ μὴν τοὺς καταλογισθοῦν. Σὲ μιὰ τέτοια στιγμή ἀνείπωτης ὀδύνης καὶ τρομεροῦ μαρτυρίου νὰ λησμονεῖς τελείως τὸν ἑαυτό σου καὶ νὰ ἐνδιαφέρεσαι ἀποκλειστικὰ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς σου, αὐτὸ ξεπερνᾶει τὴν ἀνθρώπινη δύναμη, τὴν ἀπλῆ λογικὴ. Χρειάζεται κάτι ἄλλο πάνω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα, γιὰ νὰ ἐξηγηθεῖ. Καὶ οἱ ψυχές ποὺ δὲν ἔχουν σκληρυνθεῖ συγκλονίζονται.

Ἡ μεγαλειώδης αὐτὴ προσευχὴ, γι' αὐτοὺς ποὺ ἀδυνατοῦν νὰ εἰσχωρήσουν στὸ βαθύτερο νόημα καὶ στὸν μοναδικὸ δυναμισμό τοῦ Σταυροῦ, εἶναι ἀκατανόητη καὶ μαρτυρεῖ ἀδυναμία. Ἡ προσευχὴ ὅμως αὐτὴ ἀνοίγει τὰ μάτια τῆς ψυχῆς καὶ συγκλονίζει ἕνα ληστή. Καὶ διακηρύττει μὲ δυνατὴ φωνὴ τὴν θεότητα τοῦ Σταυρωμένου. Καὶ δὲν διστάζει νὰ πάρει ἀνοικτὰ τὴν υπεράσπιση τοῦ Ἀθῶου κατὰ δικου καὶ νὰ ζητήσει ταπεινὰ νὰ τὸν συμπεριλάβει στὴ βασιλεία Του. Αὐτὸ ποὺ δὲν κατάλαβαν οἱ ὑπερόπτες γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, τὸ κατάλαβε καὶ τὸ διακήρυξε ἕνας ληστής!

Πόσο, ἀλήθεια, διαφορετικὰ εἶναι τὰ ἀνθρώπινα κριτήρια! Γι' αὐτὸ καὶ πόσο ψεύτικα καὶ ἀπατηλά! Κρίνουν ἐπιφανειακὰ καὶ πρόχειρα οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐμπαθεῖς ποὺ στηρίζονται στὸν ἑαυτό τους καὶ μόνον στὸν ἑαυτό τους καὶ κρίνουν μὲ κριτήριον τὴν ἐγωπάθειά τους. Γι' αὐτὸ ἀγανακτοῦν καὶ σκανδαλίζονται ἐκεῖ ποὺ οἱ ταπεινὲς καὶ ἀγνὲς καρδιὲς γονατίζουν ἀπὸ δέος καὶ σεβασμὸ. Ἐδῶ ἀδυνατοῦν νὰ ἀτενίσουν τὸν σταυρὸ καὶ νὰ ἀντιληφθοῦν τὸ βαθύτερο νόημά του. Εἶναι γι' αὐτοὺς **«μωρία»** καὶ **«σκάνδαλον»**. Δὲν ἀφήνουν τὸ βλέμμα τους νὰ ἀτενίσει τὴν Ἀνάσταση ποὺ εἶναι ἀδιάρρηκτα συνδεδεμένη μὲ τὸν σταυρὸ.

Νὰ γιατί ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς ἀντλεῖ δύναμη ἀπὸ τὸν σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ ποτὲ δὲν ἀπογοπεύεται. Διατηρεῖ τὸ θάρρος του καὶ στὴς πιὸ μεγάλες δυσκολίες. Ἔστω καὶ ἂν γύρω του φαίνονται ὅλα μαῦρα, αὐτὸς καὶ στὴν πιὸ ἀδιαπέραστη νύχτα, διακρίνει φῶς ποὺ ροδίζει στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντα. Ὁ Χριστιανὸς γνωρίζει καλά, ὅτι *«ἡ αὐγὴ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα»*. Ὁ Γολγοθᾶς εἶναι πάντα τὸ προμήνυμα τῆς Ἀναστάσεως. Ἐρησκεία, λοιπόν, τῆς ἀδυναμίας ὁ Χριστιανισμὸς ποὺ παρουσιάζει σ' ἕνα τέλειο συνδυασμὸ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση; Τὸν σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς θυσίας ποὺ καταυγάζεται ἀπὸ τὸ πλούσιο φῶς τῆς βαθιᾶς χαρᾶς καὶ τῆς δυνάμεως ποὺ ἀναπήδησε ἀπὸ τὸν κενὸ τάφο τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ;

ΤΟ ΝΟΜΠΕΛ ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

Οί ἀληθινὰ μεγάλοι εἶναι καὶ πραγματικὰ ταπεινοί. Δὲν ξιπάζονται, δὲν μεγαλαυχοῦν, δὲν περιαυτολογοῦν, δὲν ὑπερφημεύονται. ἔχουν τὴν ἀληθινὴ γνώση τοῦ ἑαυτοῦ τους. Καὶ αὐτὸ τοὺς κάνει νὰ ἔχουν τὸ σωστὸ φρόνημα γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ τὶς δυνατότητές τους. Τὸ «**μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν**» (Ρωμ. ιβ' 3) ἀποτελεῖ σταθερὴ ἀρχή τους.

Χαριτωμένοι ἄνθρωποι. Τοὺς χαίρεσαι καὶ τοὺς καμαρώνεις. Δὲν πετᾶνε στὰ σύννεφα. Προσγειωμένοι στὴν πραγματικότητα. Ὅσο ἀποκρουστικοὶ γίνονται οἱ ὑπερήφανοι, τόσο ἔλκυστικοὶ εἶναι οἱ ταπεινοί. Εἶναι οἱ ἀληθινὰ σώφρονες μὲ ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξεως.

Τέτοια ὠραῖα παραδείγματα δὲν λείπουν ἀπὸ τὴν ἐποχή μας. Δυστυχῶς δὲν τὰ προσέχουμε. Συνήθως στρέφουμε τὴν προσοχή μας στὸν ἐντυπωσιασμό καὶ τὸν κούφιο θόρυβο. Καὶ θόρυβο κάνουν μόνο τὰ ἄδεια δοχεῖα. Οἱ φελοὶ ἐπιπλέουν. Οἱ σοβαροί, οἱ ἀληθινὲς ἀξίες κρύβονται. Νὰ ὅμως ποὺ καὶ οἱ μεγάλες μορφές ἔρχονται κάπου - κάπου στὸ προσκήνιο, ὅσο κι ἂν δὲν τὸ ἐπιδιώκουν. Ἡ μετριοφροσύνη τους δὲν τοὺς ἀφήνει. Ὅμως αὐτὴ ἢ ἴδια, ἀπὸ τὴ φύση της, δὲν παύει νὰ προκαλεῖ ἀβίαστα τὸ θαυμασμό μας.

Πάει καιρὸς ποὺ διαβάσαμε κάτι ἀξιοπρόσεκτο ἀπὸ τὴν παγκόσμια ἱατρικὴ ἐπικαιρότητα: «Ὁ κλάδος τῆς σύγχρονης ἀνοσολογίας ὀφείλει πολλὰ στὸ συνιαίρημα τῶν θεωρητικῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἀυστραλοῦ ἐρευνητῆ σὲρ Macfarlan Burnet μὲ τὶς πειραματικὲς μελέτες τοῦ Βρετανοῦ συναδέλφου του σὲρ Peter Medawar. Ὁ πρῶτος διατύπωσε τὴ θεωρία τῆς ἐπίκτητης ἀνοσολογικῆς ἀνοχῆς, ὑποστηρίζοντας, ὅτι ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀνοσολογικῆς ἀπαιτήσεως εἶναι ἐπίκτητος καὶ ὄχι συμφυγῆς. Ὁ δεύτερος ἐπιβεβαίωσε τὴν ὑπόθεση αὐτὴ στὸ πειραματικὸ του ἐργαστήριο. Τὰ ὀνόματα τῶν δύο κορυφαίων ἐρευνητῶν τῆς ἐποχῆς μας ἔγιναν πασίγνωστα στοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους, ἀφότου μοιράστηκαν τὸ βραβεῖο Νόμπελ Ἰατρικῆς (1960). Τώρα ποὺ ὁ Burnet, ὁ πρωτεργάτης τῆς σύγχρονης ἀνοσολογίας, μὲ τὴν ἐκδημία του πέρασε στὴν ἐπιστημονικὴ ἀθανασία, ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ μὴ φράση του, χαρακτηριστικὴ τῆς μετριοφροσύνης του: «Ἡ συμβολή μου στὴν ἀνακάλυψη τῆς ἐπίκτητης ἀνοσολογικῆς ἀνοχῆς ἦταν μηδαμινή. Διατύπωσα μὴ ὑπόθεση ποὺ χρειαζόταν πειραματικὴ ἐπιβεβαίωση».

Ἔτσι μιᾶνε οἱ μεγάλοι: ἀπλᾶ, ταπεινά, μετριοφρονα. Κι ὅσο πιὸ μεγάλοι εἶναι τόσο καὶ πιὸ πολὺ ξέρουν νὰ κρύβουν τὸν ἑαυτό τους. Καὶ στὶς πιὸ μεγάλες ἐπιτυχίες τους εἶναι ταπεινοί. Ὅσο προχωροῦν στὸν ὠκεανὸ τῶν γνώσεων τόσο βλέπουν τὴ δική τους ἀνεπάρκεια. Αὐτὰ ποὺ γνωρίζουν, μπροστὰ σ' αὐτὰ ποὺ ἀγνοοῦν, εἶναι μηδαμινά. Οἱ ἀληθινὰ σοφοί, ὕστερα ἀπὸ κάθε ἀνακάλυψη, θεωροῦν τὸν ἑαυτό τους σὰν μικρὸ παιδί, ποὺ

παίζει στὴν παραλία καὶ κάπου - κάπου βρίσκει κάποιον ὠραῖο κοχύλι, ἐνῶ ὁ ἀπέραντος ὠκεανὸς τῆς γνώσεως ἀπλώνεται ἐμπρὸς τους ἀνεξερεύνητος.

Ἡ δὲν εἶναι ἔτσι; Ἐφευρέσεις καὶ ἐπιτεύγματα, ποὺ εἶχαν κάνει ἰδιαίτερη ἐντύπωση στὴν ἐποχή τους, σήμερα τὶς θεωροῦμε ἀσήμαντες. Ὅπως καὶ τὰ σημερινὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης ὕστερα ἀπὸ λίγα ἢ περισσότερα χρόνια θὰ θεωροῦνται ξεπερασμένα.

Ἐκεῖνο, λοιπόν, ποὺ ἔχει σημασία καὶ τιμᾶ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο, εἶναι νὰ μένει ταπεινὸς καὶ νὰ μὴν ὑπερφημεύεται καὶ στὶς πιὸ μεγάλες του ἐπιτυχίες. Ἔστω κι ἂν οἱ ἐπιτυχίες του εἶναι ἀληθινὰ μεγάλες καὶ καταπληκτικὲς. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κερδίζει τὴν πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία στὴ ζωὴ του, τὴν ταπεινοφροσύνη. Ἀποκτᾶ τὴν πιὸ χαριτωμένη ἀπὸ ὅλες τὶς ἀρετές.

Αὐτὸ τὸ νόημα δὲν ἔχουν καὶ τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω; Νὰ μένουμε μετριοφρονες καὶ νὰ μὴν ξεπερνᾶμε μὲ τὴν ὑψηλοφροσύνη τὸ μέτρο τῆς φρόνησης.

«Ἐλάβομεν φρόνησιν οὐκ ἵνα εἰς ἀπόνοιαν αὐτῆ χρησώμεθα, ἀλλ' ἵνα εἰς σωφροσύνην», παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Προικισθήκαμε μὲ φρόνηση ἀπὸ τὸν Θεό, ὄχι γιὰ νὰ τὴ χρησιμοποιοῦμε ἐγωιστικὰ καὶ νὰ ὑπερφημευόμαστε, ἀλλὰ γιὰ νὰ μένουμε σὲ κατάστασι σωφροσύνης καὶ αὐτογνωσίας. Γιατὶ ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ἡ φρόνησι ξεφεύγει ἀπὸ τὰ μέτρα της καὶ γίνεται ὑπερφροσύνη καταντᾶ σὲ παραφροσύνη.

Καὶ ὅπως προσθέτει ἕνας ἄλλος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ὁ Θεοδώρητος ὁ Κύρου: «Σωφροσύνην ἐνταῦθα τὴν τῶν φρενῶν ὑγείαν ἐκάλεσε διδάσκων ὡς ἡ ὑπερηφάνεια νόσος φρενῶν». Δηλαδὴ ἡ μετριοφροσύνη, τὸ ὀρθὸ φρόνημα γιὰ τὸν ἑαυτό μας, φανερώνει ψυχικὴ ὑγεία καὶ διανοητικὴ ἰσορροπία, ἐνῶ ἡ ὑπερηφάνεια ἀποτελεῖ ψυχικὸ νόσημα, ἀνισορροπία, ἕνα εἶδος φρενοβλάβειας.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης συνιστᾶ: «Ἡ σύμμετρον σαυτῶ κτῆσαι φρόνημα ἢ ἴσθι παρὰ πάντων γελώμενος». Μὲ ἄλλα λόγια: Ἡ φρόντισε νὰ ἀποκτήσεις φρόνημα σύμφωνο στὰ μέτρα σου, δηλαδὴ αὐτογνωσία, ἢ διαφορετικὰ θὰ γίνεις καταγέλαστος σὲ ὅλους.

Βλέπεις, λοιπόν, χαρίσματα μεγάλα στὸν ἑαυτό σου καὶ διερωτᾶσαι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εἶσαι ταπεινός; Μὰ αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ταπεινοφροσύνη: «Τὸ ὑψηλὸν ὄντι ἀπὸ κατορθωμάτων, ταπεινοῦν ἑαυτὸν ἀπὸ διανοίας... Ταπεινοφροσύνη ἐστὶν ὅταν μεγάλα τις ἑαυτῶ συνειδῶς, μηδὲν μέγα περὶ αὐτοῦ φαντάζηται» (Χρυσόστομος). Καὶ προσθέτει: «Ἀσφαλὲς ταμειῖον κατορθωμάτων, λήθη κατορθωμάτων». Ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος νὰ διατηρεῖς τὴν ἀξία σου καὶ τὰ κατορθώματά σου εἶναι νὰ μὴν τὰ σκέπτεσαι καὶ νὰ καυχιέσαι γι' αὐτά. Νὰ τὰ χαίρεσαι, χωρὶς νὰ ὑπερφημεύεσαι. Εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ.

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Κύριος ἐγγύς. Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Φιλίπ. δ' 4-9
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ιβ' 1-18

ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα

εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· ἅ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ... φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν».

ΠΟΛΥΣ λόγος στὶς ἡμέρες μας γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ εἰρήνη πουθενά. Ακριβῶς γιατί οἱ ἄνθρωποι ζητοῦν τὴν εἰρήνη ἐκεῖ πού δὲν ὑπάρχει, μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Απσμονοῦν πῶς ἡ εἰρήνη γιὰ νὰ σταθεῖ χρειάζεται μερικὲς βασικὲς προϋποθέσεις. Ἄς τὶς ἐπισημάνουμε:

Εἰρήνη χωρὶς ἀλήθεια;

Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει εἰρήνη χωρὶς ἀλήθεια. Ἡ ἀλήθεια θὰ ἐλευθερώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ὑποκρισία, τὴν καχυποψία, τὴν ὑστεροβουλία, τὴν κρυψίνοια. Ὁ λόγος τῆς εἶναι «ναὶ ναί, οὐ οὐ». Οἱ λέξεις δὲν εἶναι παγίδες οὔτε ἀπατηλὰ μέσα ἀποπροσανατολισμοῦ. Πάνω στὸ καθαρὸ ἔδαφος τῆς μπορεῖ νὰ βλαστήσει καὶ καρποφορήσει ἡ εἰρήνη. Διαφορετικὰ θὰ πνιγεῖ στὰ σαπρόφυτα τῆς ὑποκρισίας, τῆς ἀκάθαρτης διπλωματίας.

Δυστυχῶς τὸ ψέμα καὶ ἡ ἀπάτη πού κυριαρχοῦν συνήθως ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς καὶ ρυθμίζουν τὶς διαπραγματεύσεις, τοξινώνουν τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις, τορπιλίζουν τὶς καλὲς διαθέσεις καὶ ὑπονομεύουν τὸ ἔδαφος γιὰ μιὰ εἰλικρινῆ προσέγγιση. Τὸ ψέμα τροφοδοτεῖ τὴν δυσπιστία καὶ μὲ τὴν δυσπιστία δὲν ὑπάρχει πλησίασμα καὶ συνεννόηση. Κοιτάζει πῶς ὁ ἕνας θὰ ἐξαπατήσει τὸν ἄλλο καὶ πῶς ὁ ἄλλος θὰ ἀμυνθεῖ ἀπὸ τὸν πρῶτο. Χρειάζεται ἐμπιστοσύνη, γιὰ νὰ προχωρήσει ὁ διάλογος. Ὁ λόγος νὰ εἶναι καθαρὸς καὶ νὰ ἔχει τὶς προϋποθέσεις ὅτι θὰ τηρηθεῖ.

Εἰρήνη χωρὶς δικαιοσύνη;

Δὲν ὑπάρχει εἰρήνη χωρὶς δικαιοσύνη. Ὅπως δὴποτε ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι ἡ ἀπλὴ ἀπουσία τοῦ πολέμου οὔτε ἡ ἐδραΐωση ἰσορροπίας ἀνάμεσα σὲ ἀντιμαχόμενες δυνάμεις. Εἶναι, ὅπως τὴν χαρακτηρίζει ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ἔργο δικαιοσύνης. **«Ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης εἰρήνη»** (ἁβ' 7). Κατορθώνεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού μακάρισε ὁ Κύριος: **«τοὺς πεινῶντας καὶ διψῶντας τὴν δικαιοσύνην»** (Ματθ. ε' 6).

Βασικὴ, λοιπὸν, προϋπόθεση τῆς εἰρήνης εἶναι ἡ δικαιοσύνη. Ἄν ἡ εἰρήνη δὲν στηρίζεται στὴν δικαιοσύνη πέφτει. Εἶναι ἀδύνατο νὰ συνυπάρξει ἡ εἰρήνη μὲ τὴν ἀδικία. Ὅπως ποθεῖ τὴν εἰρήνη

ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἔτσι ποθεῖ καὶ τὴν δικαιοσύνη. Ἡ ἀδικία πληγώνει βαθιὰ καὶ συχνὰ ἀθεράπευτα τὴν ψυχὴ. Φυγαδεύει ἀπὸ τὴν καρδιὰ τὴν εἰρήνη. Προσφέρει τὸ γόνιμο ἔδαφος, γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν ἐπαναστατικὰ, ἀλλὰ καὶ ἀναρχικὰ κινήματα.

Πῶς ἕνας ἀδικημένος καὶ καταπιεσμένος μπορεῖ νὰ ζεῖ εἰρηνικά; Καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν περιορίζεται μόνο στὴ δίκαιη κατανομὴ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Περισσότερο ἀπαιτεῖ τὸν σεβασμὸ τῆς προσωπικότητας, χωρὶς στενόψυχες διακρίσεις. Ἡ ἐπικράτηση τῆς δικαιοσύνης ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πραγματικὴ εἰρήνη, τὴν εἰρήνη τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ εἰρήνη φρουρεῖ πρῶτα τὶς καρδιὲς καὶ ὕστερα τὰ σύνορα τῶν λαῶν.

Εἰρήνη χωρὶς ἀγάπη;

Δὲν ὑπάρχει εἰρήνη χωρὶς ἀγάπη. Χωρὶς τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀγάπης ἡ εἰρήνη εἶναι οὐτοπία, ἀνύπαρκτη. Τὴν ἀναφέρουμε τρίτη, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν ποῦμε πρώτη. Ἡ εἰρήνη βέβαια προϋποθέτει τὴ δικαιοσύνη. Εἶναι ὅμως κατεξοχὴν καρπὸς ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη πάει πολὺ μακριὰ. Ξεπερνάει τὴν ἀπλὴ δικαιοσύνη. Δὲν περιορίζεται νὰ μὴν ἀδικήσει. Προχωρεῖ στὸ νὰ εὐεργετήσῃ. Ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη φθάνει στὴν ἀδελφούνη.

Χρειάζεται νὰ πᾶμε στὶς ματωμένες ἐστίες τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων; Δίπλα μας. Μέσα μας ζοῦμε καθημερινὰ τὴ θλιβερὴ πραγματικότητα. Πόσες φορές τὸ σπῆτι μας, ἡ οἰκογένειά μας, ἡ ἐργασία μας, γίνονται πεδίο συγκρούσεων καὶ μάχης! Γιατί; Ἄν κοιτάξουμε βαθύτερα θὰ δοῦμε τὴν ἀπουσία τῆς ἀγάπης, τῆς ἀνοχῆς, τῆς ἀλληλοκατανοήσεως. Ὁ ἐγωισμὸς φυγαδεύει τὴν ἀγάπη καὶ ἔρχονται οἱ συγκρούσεις.

Θέλουμε νὰ εἰρνεύσουν οἱ ἄνθρωποι; Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσουμε κοντὰ στὸν Σταυρό. Κάτω ἀπὸ τὴν σκιά του μποροῦν νὰ λυθοῦν ὅλα τὰ ἀκανθώδη προβλήματα, πού χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκεῖ ἡ ἀπέραντη ἀγάπη συνάντησε τὸ πιὸ μεγάλο μίσος καὶ τὸ νίκησε. Ὁ σταυρωμένος Κύριος **«ἤπλωσε τὰς παλάμας καὶ ἤνωσε τὰ τὸ πρὶν διεσιῶτα»**.

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν ἄχρι ἧς

ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. δ' 14-16, ε' 1-6
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ν' 34 - θ' 1

ἦν ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς

ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραήλ; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατήρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἔσεσθε μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

«Παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν».

ΟΛΑ παίρνουν ἄλλη ὄψη, ἄλλο νόημα μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας. Οἱ ὕμνοι δίνουν ἕναν τόνο ἰδιαίτερα πανηγυρικό. Μᾶς καλοῦν νὰ χαροῦμε καὶ νὰ γιορτάσουμε. Τὰ ἱερὰ κείμενα μὲ τρόπο ἀπλὸ μᾶς βεβαιώνουν γιὰ τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως. Εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο γεγονός στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ στὴν προσωπικὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς μας. Καὶ ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ἀρχίζοντας τὴν ἐξιστόρηση τῶν «Πράξεων» ἀρχίζει -ἀπὸ τί ἄλλο;- ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση.

Οἱ «Πράξεις» εἶναι τὸ βιβλίον ποὺ διηγεῖται τὴν ζωὴ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Τὸ στέλνει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς σὲ κάποιον Θεόφιλο. Σ' αὐτὸν ἀπευθύνει καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὅπου διηγεῖται ὅσα ἔκανε ὁ Κύριος, τὴν διδασκαλίαν, τὰ θαύματά Του. Ἀλλὰ καὶ τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασή Του. Καὶ ὅσα ἀκόμα ἔκανε μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, μέχρι τὴν Ἀνάληψή Του. Τὶς ἐμφανίσεις Του στοὺς μαθητὲς καὶ Ἀποστόλους, στὶς ὁποῖες τοὺς βεβαίωσε γιὰ τὴν Ἀνάστασή Του. Στὶς συνομιλίαις μαζί τους ἔκανε λόγο γιὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἤλθε νὰ τὴν ἐγκαθιδρύσει ὁ Κύριος. Αὐτὴ θὰ ἦταν γιὰ ὅσους δεχθοῦν τὸ κήρυγμά του καὶ ἀκολουθήσουν ὅσα δίδαξε. Αὐτὴ θεμελιώνεται μὲ τὴν Ἀνάστασή Του καὶ πρέπει νὰ γίνῃ γνωστὴ **«ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς»**. Ὅμως οἱ μαθητὲς δυσκολεύονταν νὰ καταλάβουν τὰ λόγια Του. Νόμιζαν πὼς ἀναφέρονται σὲ μιὰ ἐπίγεια ἀνάδειξη τοῦ Ἰσραήλ. Γι' αὐτὸ τὸν ρωτοῦν ἂν σύντομα θὰ γίνουν ὅλα αὐτά. Κι Ἐκεῖνος τοὺς λέει πὼς δὲν εἶναι δικό τους θέμα αὐτό. Καὶ ἡ Βασιλεία Του θὰ ἔλθῃ ὅταν κρίνει ὁ οὐράνιος Πατέρας Του. Κι ἐπειδὴ παρέμεναν ἀκόμα φοβισμένοι, ὁ Κύριος τοὺς ὑποσχέθηκε νὰ τοὺς ἐνισχύσει μὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ποὺ θὰ τοὺς ἔστειλε. Αὐτὸ θὰ τοὺς ἔδινε τὴν δύναμιν νὰ γίνουν **«μάρτυρες»** Του, μάρτυρες τῆς ζωῆς, τῆς διδασκαλίας, τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του, σὲ ὅλο τὸν κόσμον.

Ἄς προσπαθήσουμε νὰ προσεγγίσουμε τὸ ἱερὸ κείμενο. Ἐτσι, θὰ μπορέσουμε νὰ πάρουμε κάποια ἐνδιαφέροντα μηνύματα. Ποιά;

1. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ κεντρικὸ γεγονός τῆς πίστεώς μας. **«Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν»** ὁμολογεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Σ' αὐτὴν στηρίζεται τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ καὶ πολεμήθηκε ὅσο κανένα ἄλλο γεγονός ἀπὸ τοὺς ἀρνητὲς καὶ τοὺς ἐχθροὺς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Χρησιμοποίησαν τὴν λογικὴ, τὴν φαντασίαν, τὴν συκοφαντίαν. Ἐφθασαν στὸ ψέμα καὶ τὴν διαστρέβλωση τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Παρέβλεψαν τὴν ἀπλότητα καὶ φυσικότητα τῶν Εὐαγγελιστῶν.

2. Ἡ Ἀνάσταση εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητο, ἱστορικὰ κατοχυρωμένο. Ὁ Κύριος ὁ ἴδιος μᾶς βεβαίωσε γι' αὐτὸ **«ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις»**. Ποιὰ εἶναι τὰ τεκμήρια αὐτά; Εἶναι ὁ κενὸς τάφος, οἱ ἔκθαμβοι στρατιῶτες, τὰ ὀθόνια καὶ τὸ σουδάριο. Ὁ κυλισμένος λίθος. Εἶναι ἀκόμα οἱ ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου στοὺς μαθητὲς Του. Εἶναι ἡ δυσπιστία τοῦ Θωμᾶ. Εἶναι ἡ ἐκπλήρωση τῶν ὑποσχέσεών Του γιὰ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἶναι ἡ συγκλονιστικὴ ἀλλαγὴ τῶν Ἀποστόλων. Εἶναι ἡ ἴδρυση τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι οἱ στρατιῆς τῶν μαρτύρων καὶ τῶν Ἀγίων.

3. Ὅμως δὲν φθάνει μονάχα νὰ πιστεύουμε ἀκράδαντα στὴν Ἀνάσταση. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴμαστε καὶ μάρτυρες τῆς. Καὶ κήρυκές τῆς. Ὅπως ἔγινε μὲ τοὺς Ἀποστόλους. Ὅπως συνέβη μὲ τὶς μυροφόρες, ποὺ πρώτες τὴν πληροφορήθηκαν καὶ τὴν κήρυξαν. Ὅπως ἦταν ὅλοι αὐτοὶ ποὺ τὴν γνώρισαν καὶ τὴν σάλπισαν. Μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως νὰ γίνουμε ὅλοι. Μὲ τὰ λόγια μας. Τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» νὰ δονεῖ τὴν ἀτμόσφαιρα τὶς μέρες αὐτές, ἀλλὰ καὶ πάντοτε. Νὰ εἴμαστε περισσότερο μὲ τὴν ζωὴ μας **«υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως»**. Καθημερινὰ νὰ καταθέτουμε παντοῦ καὶ πάντα τὴν μαρτυρίαν μας μὲ τὴν ἀναστημένη, τὴν ἀναγεννημένη ζωὴν μας καὶ τὰ ἔργα μας.

Δέν είναι καθόλου υπερβολή αυτό που έλεχθη: Όλοκληρο τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Χριστιανισμοῦ στηρίζεται πάνω σ' ἓνα κενὸ τάφο. Ἀπὸ τὴ στιγμή που θὰ λείψει τὸ κενὸ αὐτὸ μνήμα, ὀλοκληρο τὸ χριστιανικὸ οἰκοδόμημα πέφτει. Δέν εἶναι δική μας τοποθέτηση αὐτή. Τὴν κάνει ὁ μεγάλος κήρυκας τῆς Ἀναστάσεως ὁ ἀπόστολος Παῦλος: **«Εἰ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν»** (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 13-14). Ἄν δέν ὑπάρχει ἀνάσταση νεκρῶν οὔτε ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Ἄν δὲ ὁ Χριστὸς δέν ἀναστήθηκε, εἶναι ἄδαιο καὶ χωρὶς περιεχόμενο τὸ κήρυγμά μας, κούφια καὶ χωρὶς οὐσιαστικὸ περιεχόμενο καὶ ἡ πίστις μας, ἀφοῦ βάση καὶ θεμέλιο ἔχουν τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ ἐρώτημα ὅμως παραμένει. Μιλάμε γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ σὰν δεδομένο. Ἀπὸ ποῦ βγαίνει μιὰ τέτοια βεβαιότητα που ἀποτελεῖ στὴν κυριολοξία ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου γιὰ τοὺς Χριστιανούς; Πῶς γνωρίζουμε ὅτι ὁ Χριστὸς πραγματικὰ ἀναστήθηκε; Δέν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία. Πολυάριθμες οἱ μαρτυρίες καὶ πολλοὶ οἱ ἀξιόπιστοι μάρτυρες που μᾶς τὸ βεβαιώνουν. Καὶ δέν μᾶς τὸ βεβαιώνουν μονάχα μὲ τὸ λόγο τους καὶ τὴ γραπτὴ τους διαβεβαίωση. Μᾶς τὸ διακηρύττουν μὲ τὴ ζωὴ τους που τὴν πρόσφεραν θυσία, ἀκριβῶς γιατί πίστεψαν στὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονός. Καὶ ἀσφαλῶς δέν θυσιάζουν τὴ ζωὴ τους γιὰ ἓνα ψέμα οἱ πιδὼ φωτεινὲς καὶ ἅγιες μορφὲς τῆς ἱστορίας.

Εἶναι ἱστορικὸ γεγονός ὁ Ἄνάστασις; μᾶς ἐρωτοῦν. Καὶ ζητοῦν ἀποδείξεις. Καὶ ζητοῦν νὰ ψηλαφήσουν γιὰ νὰ πιστέψουν. Καὶ ἡ ἀπάντησή μας: Μάλιστα ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ

εἶναι ἀπὸ τὰ πιδὼ ἀδιαμφισβήτητα ἱστορικὰ γεγονότα γιατί θεμελίωσε ἱστορία. Πάνω στὸν ἄδειο τάφο δημιουργήθηκε ἡ πιδὼ φωτεινὴ ἱστορικὴ πραγματικότητα. Ἄρχισε μιὰ νέα ἐποχή. Ἡ ἱστορία χωρίστηκε μὲ μιὰ βαθιὰ διαχωριστικὴ γραμμὴ. Στὸ ἐξῆς ὁ κόσμος θὰ μιλάει γιὰ τὴν πιδὼ καὶ μετὰ Χριστὸν περίοδο. Καὶ δέν θὰ μιλάει ἀπλῶς. Θὰ ζεῖ μιὰ νέα ἐποχή. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροι θὰ προσφέρουν τὴ ζωὴ τους στὸν εὐγενικὸ βωμὸ τῆς ἀγάπης, ὅμοια μὲ τὴν ὁποία δέν γνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος. Ἐνας ἀνακαινιστικὸς ἄνεμος πνευματικῆς δημιουργίας καὶ ἠθικῆς ἀναδημιουργίας θὰ πνέει μέσα στις ψυχές. Ἐχουμε μπροστά μας ἓνα θαυμαστὸ ὀδοιπορικὸ ἀλλαγῆς ἀπὸ τὴν πιδὼ πιδὼ ἀλήθεια, ἀπὸ τὴν ἠθικὴ σκλαβιά στὴ λύτρωση, ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας στὸ ἀναστάσιμο φῶς τῆς ἐλπίδας καὶ τῆς χαρᾶς.

Μιὰ τέτοια μοναδικὴ ἱστορία δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ μηδέν; Οἱ ἠθικὲς μεταμορφώσεις καὶ οἱ πνευματικὲς ἀναγεννήσεις ξεκίνησαν ἀπὸ ἓνα μῦθος; Ἄλλὰ μὲ μῦθους δημιουργεῖται μονάχα μυθολογία, τίποτα περισσότερο. Ἐνας ἀπόστολος Παῦλος, ἡ πιδὼ φωτεινὴ μορφή τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ θεμελιωτὴς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, που **«ἔπνεε ἀπειλῆς καὶ φόνου»**, σὲ τί ὀφείλει τὴ μεταστροφή του; Τί μεσολάβησε, ὥστε ἡ σκληρὴ καρδιά του νὰ γίνεται τρυφερὴ

σὰν τῆς μάνας, ἡ ματιὰ του νὰ δακρύζει ἀπὸ συμπάθεια, ὁ τυφλὸς φανατισμὸς νὰ γίνεται δύναμη ἀγάπης που ἀγκαλιάζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὁ διώκτης νὰ γίνεται ἀπόστολος Χριστοῦ; Τί μεσολάβησε; Ἡ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Τίποτα ἄλλο. Ἐκεῖ βρίσκεται τὸ μυστικὸ του. Τὸ μεγάλο καύχημά του, ἡ ἐλπίδα του, τὸ νόημα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς του. Ἡ Ἀνάσταση ἦταν ἡ ἀκαταμάχητη δύναμή του.

Ἐπάρχει καὶ ἓνα ἀκόμη γεγονός που δέν ἔχει καμιὰ ἄλλη ἐξήγηση ἀπὸ τὴ δύναμη που ξεπήδησε ἀπὸ τὸν ἄδειο τάφο. Ἡ στάση τῶν Χριστιανῶν ἀπέναντι στὸν πιδὼ φοβερὸ καὶ ἀποκρουστικὸ ἐχθρὸ τῶν ἀνθρώπων, τὸν θάνατο, δίνει τὴν πιδὼ πειστικὴ ἀπάντηση γιὰ τὴν ἱστορικότητα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Μέχρι τότε ὁ θάνατος σκόρπιζε τὴ φρίκη. Τὸ παγερὸ χνῶτο του κέρωνε καὶ τὶς πιδὼ ψυχραίες φύσεις. Μετὰ ὅμως τὴν Ἀνάσταση ὁ θάνατος ἔγινε ἀνίσχυρος καὶ σ' αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ που προχωροῦσαν ἀτρόμητα στὸ μαρτύριο. Αὐτὴ τὴ δύναμη τῆς Ἀναστάσεως, που τοὺς γέμιζε ἐλπίδα καὶ χαρὰ, ζοῦσαν σὲ κάθε στιγμή οἱ πιστοὶ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ἐβλεπαν πιδὼ τὸ θάνατο χωρὶς κεντρί, χωρὶς δηλητήριο. Ὁ ἄδειος τάφος τοῦ Χριστοῦ εἶχε γίνει γι' αὐτοὺς τὸ ἀνεξάντλητο κεφαλαρί θείας ζωῆς καὶ ἀθανασίας.

ZOH

Ἐρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ἐργασιον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἰπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἰπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΟΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἰπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

Τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως

Κάτι ἀνεγγιχτο, ἀνάκουστο, ἀθώρητο, μήπως κάτω ἀπ' τοὺς τάφους ἀνθίζει κι ὄ,τι μέσα μας κρύβεται ἀγνώριστο μήπως πέρ' ἀπ' τὸν θάνατο ἀρχίζει;

Μήπως ὄ,τι θαρροῦμε βασιλεμα γλυκοχάραμ' αὐγῆς εἶναι πέρα κι ἀντὶ νᾶρθει μιὰ νύχτ' ἀξημέρωτη ξημερώνει μι' ἀβράδιαστη μέρα;

Μήπως εἶν' ἀλήθεια στὸ θάνατο κι ἡ ζωὴ μήπως κρύβει τὴν πλάνη; Ὅ,τι λέμε πῶς ζεῖ μήπως πέθανε κι' εἶν' ἀθάνατο ὄ,τι ἔχει πεθάνει;

Γ. Δροσίνης

Ποῦ εἶναι, ἀλήθεια, ἡ ἀνοιξη, ὅταν ὁ βαρὺς χειμῶνας χτυπάει τὴν πόρτα μας; Ποῦ εἶναι ἡ ἡμέρα, ὅταν ἡ νύχτα ἀπλώνεται σὲ ὅλη τὴν πλάση; Ποῦ εἶναι ὁ ἥλιος, ὅταν πυκνὰ τὰ σύννεφα σκεπάζουν τὴ γλυκιὰ θωριά του;

Δὲν θὰ ἦταν λάθος τραγικὸ νὰ νομίσουμε, πῶς ἡ ἀνοιξη δὲν θὰ ξαναέλθει; Ἡ ἡμέρα δὲν θὰ ξαναφανεῖ; Ὁ ἥλιος χάθηκε γιὰ πάντα, ἐπειδὴ τὰ σύννεφα προσωρινὰ τὸν σκέπασαν;

Ὁ θάνατος, λοιπόν, δὲν εἶναι «*βασιλεμα*». Δὲν εἶναι αἰώνιος χειμῶνας. Δὲν εἶναι ἀτέλειωτη νύχτα. Δὲν «*εἶναι τὸ ἀμετάκλητο τέλος τῆς ζωῆς*». Εἶναι γλυκοχάραμα αὐγῆς. Εἶναι ἀβράδιαστη ἡμέρα.

Μονάχα γιὰ τὸν ἄπιστο, αὐτὸν ποὺ δὲν πιστεύει στὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ὑπάρχει «*βασιλεμα*», νύχτα ἀξημέρωτη, θλιμμένο δειλινὸ ζωῆς, «*θάνατος ἀμετάκλητα τετελεσμένος*». Γιὰ τὸν πιστὸ Χριστιανὸ δὲν ὑπάρχει δειλινὸ ζωῆς. Ὑπάρχει ἡ αὐγὴ μιᾶς νέας ζωῆς. Δὲν ὑπάρχει τὸ ἀτέλειωτο λυκόφως τοῦ θανάτου. Ὑπάρχει τὸ ἐλπιδοφόρο λυκαυγὲς τῆς Ἀναστάσεως. Τὴν τρικυμία διαδέχεται ἡ γαλήνη. Τὸν βαρὺ χειμῶνα ἡ αἰώνια ἀνοιξη. Τὰ ἀνεκπλήρωτα σχέδια τῆς παρουσίας ζωῆς βρίσκουν ἐκεῖ τὴν ἐκπλήρωσή τους. Οἱ ὄμορφοι πόθοι, οἱ εὐγενικοὶ ὄραματισμοί, οἱ μεγάλες προσδοκίες, τὴν πραγματοποιοῦν.

Ἔτσι εἶναι. Περνοῦν τὰ χρόνια καὶ γιὰ τὸν πιστὸ Χριστιανό. Γερνάει καὶ αὐτός. Ἡ ψυχὴ του ὅμως μένει πάντα νέα. Ἀγέραστη. Ἀπρόσβλητη ἀπὸ τὶς ρυτίδες τοῦ χρόνου. Πλασμένη ἀθάνατη, ζεῖ ἀπὸ τώρα ἀναστημένη. Προαπολαμβάνει τὴν αἰωνιότητα.

Ἀξημέρωτη νύχτα βλέπει ὁ ἄπιστος. Ἀβράδυστη ἡμέρα βλέπει ὁ πιστός. Καὶ ζοῦν, ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο του, ἀπὸ τώρα στὸ θλιβερὸ ἢ στὸ χαρούμενο καὶ ἐλπιδοφόρο αὐτὸ κλίμα.

Πρὸς τὸ τέρμα τῆς ζωῆς βαδίζει μονάχα ἐκεῖνος ποὺ βλέπει τέρμα στὴ ζωὴ. Ὁ Χριστιανὸς ὅμως ποὺ

πιστεύει καὶ στὴν ἄλλη ζωὴ, δὲν βαδίζει πρὸς τὸ τέρμα. Προχωρεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας ἀθάνατης ζωῆς. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι θάνατος. Εἶναι γέννηση. Δεύτερη γέννηση. Εἶναι ἀλλαγὴ. Τὸ φθαρτὸ ντύνεται ἀφθαρσία καὶ τὸ θνητὸ ντύνεται ἀθανασία. (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 53).

Μεγάλο τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου. Καὶ οἱ ἀπορίες ἀτέλειωτες. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔχει θέσει τὰ ἐρωτήματα τῶν πολλῶν: «**Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;**» (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 35). Καὶ ἡ ἀπάντησή του:

Λίγη σκέψη καὶ παρατηρητικότητα ἀρκοῦν, γιὰ νὰ καταλάβουμε τὴν Ἀνάσταση. Μιὰ εἰκόνα παραστατικὴ μᾶς δίνει ἡ γύρω μας φύση, ποὺ εἶναι γεμάτη ἀπὸ νεκραναστάσεις. Τὰ ὀλόχρυσά στάχυα, τὰ πολύχρωμα λουλούδια, τὰ καρποφόρα δένδρα, ὅλα ἔχουν ὡς ξεκίνημά τους ἕνα σπόρο ποὺ θάφτηκε στὴ γῆ, σάπισε καὶ φάνηκε πῶς χάθηκε. Καὶ ὅμως δὲν χάθηκε. Θάφτηκε, ὄχι γιὰ νὰ χαθεῖ, ἀλλὰ γιὰ νὰ καρποφορήσει.

Πῶς τώρα θὰ ἀναστηθοῦμε; Ἀλλαγμένοι. Μεταμορφωμένοι. Εἶναι τὸ ἴδιο ὁ γυμνὸς σπόρος καὶ τὸ πολύχρωμο φυτό; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὑπάρχει κάποια ὁμοιότητα στὴ σπερματικὴ βάση. Δὲν ἔχει ὅμως τὸ φυτό, τὸ δένδρο, τὸ ἴδιο σχῆμα, τὸν ἴδιο ὄγκο, τὴν ἴδια ἀξία μὲ τὸν σπόρο. Κάτι παρόμοιο μᾶς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος θὰ γίνεῖ καὶ μὲ τὰ σώματα ποὺ θὰ ἀναστηθοῦν. Τὸ νεκρὸ σῶμα θὰ ἀναστηθεῖ ἀφθαρτο, ὠραῖο καὶ ἔνδοξο.

Ἄς ἔλθει τώρα ὁ ἀθεῖσμος νὰ δώσει τὴ δική του ἐρμηνεία. Στάχτη καὶ κῶμα καὶ σκουλήκια οἱ πόθοι, οἱ προοπτικές, τὰ ὄμορφα αἰσθήματα; Ὁ λίθος τοῦ μνήματος εἶναι ὁ βράχος ποὺ συντρίβεται τὸ πλοῦριο τῆς ζωῆς μας καὶ μετὶς θλιβεροὶ ναυαγοὶ παλεύουμε ἀπεγνωσμένα μὲ τὰ κύματα τῆς ἀπελπισίας, ὡς ὅτου μᾶς καταπιεῖ ὁ σκοτεινὸς τάφος τῆς ἀνυπαρξίας;

Ὅσοι ὅμως πιστεύουν γνωρίζουν ὅτι ὁ Κύριος μὲ τὴν Ἀνάστασή Του ἔγινε ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας. Ὁ θάνατός Του ἔγινε τοῦ θανάτου ὁ θάνατος. Δὲν ὑπάρχει πιά θάνατος, παρὰ μόνον μετάβαση ἀπὸ τὸν θάνατο στὴ ζωὴ. Αὐτὸ τὸ μήνυμα στέλνει ἡ λαμπροφόρος Ἀνάσταση τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ.

«*Ὡ τῶνος ἀθανασίας χωρίον! Ὡ τῶνος ἀναστάσεως ἐργαστήριον! Ὡ τῶνος τῶν τῶνων κατάλυσις! Ὡ τῶνος ἐν ᾧ θάνατος τοῦ εἶναι θάνατος παύεται! Ὡ τῶνος ἐν ᾧ ζωὴ φέεται πέρασ οὐκ ἔχουσα!*» ἀναφωνεῖ καὶ ὁ Μ. Ἀθανάσιος καὶ ἡ φωνὴ του ἀποτελεῖ τὸν ἀντίλαλο τῆς φωνῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «**Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, ἄδην, τὸ νίκος;**» (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 55). Δὲν ἔχει πιά ὁ θάνατος φαρμακερὸ κεντρί. Νίκησε γιὰ λογαριασμὸ μας, ὁ Κύριός μας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ο ΠΙΛΑΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΟΧΛΟΣ

Ο αιώνιος βασιλιάς του ούρανοῦ καὶ τῆς γῆς στὸ πραιτώριο, μπροστὰ σ' ἓνα γλοιώδη ἡγεμονίσκο, τὸν Πιλάτο. Ὁ ἀναμάρτητος, ὁ δίκαιος Κριτὴς κρίνεται καὶ κατακρίνεται ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ πάθος, τὴν ἀδικία καὶ τὴ σκοπιμότητα. Ἡ ἀλήθεια καταδικάζεται ἀπὸ τὸ ψέμα καὶ τὴν ὑποκρισία. Ὁ Πιλάτος, τυλιγμένος μὲ τὴν δικαστικὴ τήβεννο, περιφρονητὴς τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπάρεσκος, κρατᾷε στὰ τρεμάμενα χέρια του τὸ βαρὺ ζυγὸ τῆς δικαιοσύνης. Καὶ ἀπὸ κάτω ὁ ἄστατος ὄχλος, ἡ ἀπρόσωπη μάζα, στὰ χέρια ἐπιτῆδειον λαοπλάνων. Μιὰ παρωδία δίκης. Πόσο φοβερὸ ἀλήθεια, ὁ ἀνθρωπος, τὸ λογικὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, νὰ μεταπηδάει στὴν ἀγελαία κατάσταση καὶ σὰν ἄβουλο κοπάδι, νὰ ἄγεται καὶ νὰ φέρεται μὲ φωνές καὶ σφυρίγματα! Καὶ ἐνῶ ὁ Πιλάτος βλέπει τὴ σκευωρία, καταλαβαίνει τὴ δολιότητα, κλείνει τὰ μάτια μπροστὰ στὴν ἀλήθεια καὶ **«νίπτει τὰς χεῖρας του»**, ἀφήνοντας ἀκάθαρτη τὴ συνειδήσὶ του. Μικρὸ ἀνάστημα σὲ ὑψηλὴ θέση. Δὲν τὸν ἐνδιαφέρει ἡ ἀλήθεια, τὸ δίκαιο, ἀλλὰ ἡ ἐξουσία. Καὶ σήμερα ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Ἡ συστηματικὴ παραβίαση τοῦ δικαίου καὶ τῆς νομιμότητας, ἡ διαστροφὴ τῆς ἀλήθειας, ἡ αὐθαιρεσία τῆς ἐξουσίας, καλυπτομένης ἀπὸ τὸ διάτρυτο ἔνδυμα τῆς νομιμοφάνειας, ἡ ἀντιστροφὴ τῶν ἀξιών καὶ ἡ περιθωριοποίησι τῶν ἀξιών, ἡ πεισματικὴ παραβίαση τῶν νόμων, ὥστε νὰ γίνεται νόμος ἡ παρανομία, σηματοδοτοῦν τὴ χρεοκοπία τῆς κοινωνίας μας. Ὁ Πιλάτος καὶ ὁ ὄχλος κυρίαρχη ἐξουσία, δυστυχῶς καὶ σήμερα στὸν 21ο αἰώνα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΟΥΣ

Ἡ ἀνιστόρητη καὶ προκλητικὴ ἐκ μέρους τῶν ΗΠΑ, καὶ ὄχι μόνον, ἀναγνώρισι τῶν Σκοπίων μὲ τὴν ψευδεπίγραφη ὀνομασία Βόρεια Μακεδονία προκάλεσε θλίψι καὶ ἀγανάκτησι. Ἀπομόνησαν αὐτὰ πού οἱ ἴδιοι ἔλεγαν γιὰ τὶς ἑτερόκλητες ἐθνότητες τῶν Σκοπιανῶν: «*Ἡ κυβέρνησι θεωρεῖ ὅτι κάθε λόγος γιὰ Μακεδονικὸ "ἔθνος", Μακεδονικὴ "πατρίδα", ἢ Μακεδονικὴ "ἐθνικὴ συνείδησι", ἀποτελεῖ προπαγάνδα ἀσύστατη πού δὲν στηρίζεται σὲ καμιὰ ἐθνικὴ ἢ πολιτικὴ πραγματικότητα.*» (Ἐντουαρντ Στεττίνιους, ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ). Αὐτὰ τότε. Τότε πού ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ σεβασμὸς στὸ δίκαιο καθόριζαν τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ. Σήμερα; Στους ἐπιλήσιμονες τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν τῆς Ἑλλάδος θὰ θέλαμε νὰ ὑπενθυμίσουμε ἓνα γεγονός. Πρὸ ἐτῶν ἡ Σλοβενία τύπωσε χαρτονόμισμα, ὅπου ἀπεικόνιζε τὸν θρόνον τῶν Δουκῶν τῆς Αὐστριακῆς Καρινθίας τοῦ 14ου αἰώνα. Μόλις τὸ εἶδε ἡ Αὐστρία ἀντέδρασε ἀμέσως, ἀξίωσε καὶ πέτυχε τὴν ἄμεση πολυτοπίησιν του μὲ τὸ αὐτονόμητο ἐπιχείρημα, ὅτι κανένας λαὸς δὲν δικαιούται νὰ σφετερίζεται τὰ ἱστορικὰ σύμβολα (πολὺ περισσότερο τὴν ἱστορία καὶ τὸ ὄνομα) ἐνὸς λαοῦ. Καὶ κατὰ ἀκόμα. Τὸ 1906 πρωτοεκδόθηκε στὰ γερμανικὰ τὸ σύγγραμμα τοῦ Ὁτο Χόφμαν, στὸ ὁποῖο μὲ ὑποδειγματικὴ ἀμεροληψία τεκμηριώνεται ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων ἦταν ἑλληνικὴ διάλεκτος καὶ οἱ ἴδιοι γνήσιοι Ἕλληνες. Τὸ ἐγκυρότατο αὐτὸ ἔργο ἐπανεκδόθηκε στὴ δεκαετία τοῦ 1970 στὰ γερμανικὰ καὶ θεμελιώνει τὰ ἑλληνικὰ ἐπιχειρήματα.

«ΝΟΜΟΣ ΓΕΓΟΝΕΝ Ἡ ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ»

«Ἔιχε κλείσει γιὰ τὸν πρωθυπουργό, μὲ τὴ θεσμοθέτησι τοῦ συμφώνου συμβίωσης γιὰ τὰ ὁμόφυλα ζευγάρια, ἓνας κύκλος ὀπισθοδρόμησι καὶ ντροπῆς γιὰ τὸ ἑλληνικὸ κράτος, ἀρνήσεων καὶ περιθωριοποίησι ἐνὸς μεγάλου μέρους συμπολιτῶν μας». Ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ν. Ἀλιβιζάτος μὲ ἄρθρο του στὴν «Καθημερινή» (2.3.2019) γράφει: «*Ὅταν τὸ ΣΤΕ νουθεῖται ἀκράτους ἱεράρχες.*» Ὅυσιαστικὰ φτάσαμε σὲ θλιβερὲς καταστάσεις πού ἄλλοτε προκαλοῦσαν ντροπὴ καὶ σήμερα προβάλλονται ἀνευθρίαστα ὡς «ἰδιαιτερότητες» καὶ νομιμοποιοῦνται. Ὅσοι παρουσιάζονται ὡς φύλακες τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἐρώτησαν καὶ τὰ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενα, τὰ παιδιὰ; «*Εἶμαι ἓνα ἀπὸ τὰ ἔξι ἐνήλικα παιδιὰ ὁμοφυλόφιλων γονέων πού πρόσφατα κατέθεσαν στὸ Ἀνώτατο Δικαστήριον τῶν ΗΠΑ, ζητώντας ἀπὸ τὸ Δικαστήριον νὰ σεβαστεῖ τὴν ἀρχὴ τῶν πολιτῶν νὰ διατηρήσουν τὸν ἀρχικὸ ὀρισμὸ τοῦ γάμου: Τὴν ἔνωσι μεταξὺ ἐνὸς ἀνδρα καὶ μιᾶς γυναίκας πού ἀποκλείει ὄλους τοὺς ἄλλους, ἔτσι ὥστε τὰ παιδιὰ νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ μποροῦν νὰ ἀνατραφοῦν ἀπὸ τοὺς βιολογικοὺς γονεῖς τους. Εἶμαι ἡ κόρη ἐνὸς γκέι πατέρα πού πέθανε ἀπὸ AIDS. Περιέγραφα τὴν ἐμπειρία μου στὸ βιβλίον μου: Ἡ Ἐπίδρασι τῶν Ὀμοφυλόφιλων Γονέων. Πάνω ἀπὸ πενήντα ἐνήλικα παιδιὰ πού μεγάλωσαν μὲ ὁμοφυλόφιλους γονεῖς ἔχουν ἐπικοινωνήσει μαζί μου, γιὰ νὰ μοιραστοῦν τὶς ἀνησυχίες μου γιὰ τὸ γάμον ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου καὶ τὴν ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν... Θέλω νὰ προειδοποιήσω τὴν Ἀμερικὴ νὰ περιμένει σοβαρὴ διάβρωσι τῶν ἐλευθεριῶν, ἂν τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριον τῶν ΗΠΑ ὑποχρεώσει τὸν γάμον ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου...*» (Dawn Stefanowicz).

ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΦΙΛΟΤΙΜΟ

Ἐνα γεγονός ἠθικῆς εὐαισθησίας πού τόσο ἔχει λείψει ἀπὸ τὴν ὑποτονικὴ ἐποχὴ μας. «*Σουηδὴ ὑπουργὸς παραιτήθηκε, ὅταν ἀποκαλύφθηκε ὅτι ἀγόρασε παιχνίδι ἐντελοῦς ἀξίας στὸ παιδί της χρησιμοποιώντας τὴν πιστωτικὴ κάρτα τοῦ ὑπουργείου της.*» Παράδοξα ἴσως ἤκουῦν σήμερα τέτοια περιστατικά. Κάποιοι μπορεῖ καὶ νὰ τὰ εἰρωνευθοῦν. Καὶ ὅμως ἂν λείψει ἡ ἠθικὴ εὐαισθησία, τὸ φιλότιμο, ἡ ντροπὴ καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰ πρόσωπα πού ἀσκοῦν δημόσιο λειτουργήμα, τότε τί μένει; Γιὰ μᾶς ἰδιαίτερα τοὺς Ἕλληνες τὸ φιλότιμο καὶ ἡ αἰδῶς ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὡς σήμερα εἶχαν πρωτεύουσα θέση. Ὁ Πλάτων θεωροῦσε τὴ ντροπὴ ἀνώτερη καὶ ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη, γιατί χωρὶς τὴν ντροπὴ δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ οὔτε ἡ δεύτερη. Στους νόμους του ἡ δικαιοσύνη λέγεται κόρη τῆς αἰδοῦς (ΥΗ. 11,943). Ἐπίσης λέει, πὼς ὁ ἀναιδής, ὁ ἀδιάντροπος πρέπει νὰ φονεύεται ὡς νόσος τῆς πόλεως (Πλάτ. Πρωταγόρας 322Α-323Α). Ἀκριβῶς γιὰ τὴν ἀδιαντροπία διαδέχεται ἡ παρακμὴ καὶ ἡ κατάρρευσι. Φτάσαμε σήμερα στὸ ἔσχατο κατάντημα: Νὰ θεωρεῖται ντροπὴ τὸ νὰ ντρέπεσαι! «*Ὅνχ οὕτως ἁμαρτία κακόν, ὡς ἡ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν ἀναισχυντία*» ἔγραφε ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Μεγαλύτερο κακὸ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ἡ ἀδιαντροπία.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ